

Część II

PLANOWANIE ŚCIEŻKI

EDUKACYJNEJ

PORADNIK NR 2

DLA UCZNIA

ZESPOŁU SZKÓŁ HANDLOWO-EKONOMICZNYCH

W BIAŁYMSTOKU

IMIĘ I NAZWISKO

KLASA

NAZWISKO WYCHOWAWCY

DORADCA, U KTÓREGO MOGĘ UZYSKAĆ POMOC

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str.3
Część I. NAUKI ŚCISŁE I ICH ZNACZENIE	str. 4
1. Kilka informacji o naukach ścisłych.....	str.4
2. Komu potrzebne są nauki ścisłe	str.6
3. Czy Polacy lubią nauki ścisłe	str.7
4. Dlaczego warto polubić nauki ścisłe	str. 9
5. Do czego potrzebne nauki ścisłe uczniom	str.11
Część II. PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ	str.15
1. Planowanie ścieżki edukacyjnej w praktyce	str.15
2. Zanim zdasz maturę	str.20
Część III. CO NALEŻY WIEDZIEĆ O STUDIOWANIU	str. 22
1. Typy uczelni i system studiowania	str.22
2. Poznaj grupy kierunku studiów	str.25
3. Poznaj uczelnie	str.29
4. Poznaj zasady rekrutacji	str.32
CZĘŚĆ IV. PRZEPIS NA SUKCES	str.35
1. Jak ludzie rozumieją sukces	str.35
2. Jak osiągnąć sukces w pracy zawodowej	str.37
3. Działania wspierające w drodze do sukcesu	str.39
4. Inspiracje i przykłady dobrej praktyki	str.44
Bibliografia	str.50
Załącznik	str.51

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

WPROWADZENIE

W Poradniku Nr 2 proponujemy Ci, abyś zgromadził wiedzę przydatną do planowania ścieżki edukacyjnej po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej.

Ponadto zwrócimy uwagę na znaczenie przedmiotów i nauk ścisłych, które odgrywają istotną rolę w rozwoju społeczeństw. Mogą przyczynić się także do Twojego rozwoju i sukcesu życiowego.

Aby właściwie zaplanować ścieżkę edukacyjną trzeba postępować metodycznie. W oparciu o Poradniki określisz, w jaki sposób i w jakich szkołach zdobędziesz niezbędne kwalifikacje zawodowe. Niektóre informacje należy zdobyć szybko – już w pierwszej klasie, żeby przygotować się do rekrutacji na studia. Warto zwrócić uwagę, na przedmioty, które kończą się w drugiej klasie. Na niektórych kierunkach, oprócz punktów ze świadectwa maturalnego, liczą się także oceny ze świadectwa ukończenia szkoły.

W jednym z rozdziałów tego Poradnika znajdziesz również wskazówki jak odnieść sukces zawodowy. Zaprezentowane przykłady wzięte z życia, oparte na doświadczeniu przedsiębiorców dowodzą, że już dziś możesz zrobić krok w kierunku budowania ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej.

Przypominamy, że uzupełnieniem niniejszego Poradnika są Teczki zawodów. Ponadto, do dyspozycji masz również programy komputerowe, strony www, filmy edukacyjne, „Planery kariery ucznia ZSHE”, które dostępne są w Ośrodku Kariery ZSHE w Białymstoku. Zachęcamy Cię również do poszukiwania dodatkowych informacji u szkolnego doradcy zawodowego.

Życzymy powodzenia. Autorki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Część I.

NAUKI ŚCISŁE I ICH ZNACZENIE

Czy wiesz, że -

matematyka i informatyka - to elementarz,

fizyka i chemia - to klucz do świata.

1. KILKA INFORMACJI O NAUKACH ŚCISŁYCH

Wikipedia definiuje je następująco:

„**Nauka ścisła** - nauka, w której ściśle i dokładnie opisuje oraz modeluje się zjawiska, a także weryfikuje się hipotezy za pomocą doświadczeń i dowodów matematycznych. Do opracowywania danych doświadczalnych stosowana jest statystyka.”

Powyższa definicja wskazuje na to, że nauki ścisłe to nauki matematyczne i nauki przyrodnicze.

Nauki matematyczne:

- chemia
- ekonomia
- fizyka
- geografia fizyczna
- matematyka
- informatyka

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Nauki przyrodnicze to dziedziny nauki, które zajmują się badaniem różnych aspektów świata materialnego, ożywionego i nieożywionego, zazwyczaj z zastosowaniem aparatu matematycznego, jak również właściwej sobie metodologii.

Do ważniejszych nauk przyrodniczych należą:

- astronomia
- biologia
- chemia
- fizyka
- nauki o Ziemi

Pojęcie nauk przyrodniczych jest bardzo nieostre i często trudno jest zdecydować, czy dana nauka zalicza się do nauk przyrodniczych czy humanistycznych. Często decyduje tu tradycja, nie zaś racjonalne kryteria.

Na przykład geografia jest uważana za naukę raczej przyrodniczą, ale wiele jej działów ma charakter społeczny (choćby demografia). Z drugiej strony ekonomia jest nauką uważaną za raczej społeczną, aczkolwiek wiele jej działów (na przykład ekonometria) stosuje bardzo przyrodnicze podejście do badanych zjawisk.

/Na podstawie www.pl.wikipedia.org/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

2. KOMU POTRZEBNE SĄ NAUKI ŚCISŁE

Fizyka, matematyka, biologia... komu to potrzebne?

Weź do ręki ołówek, unieś go nad biurko i puść. Wiesz co się stanie? Oczywiście. Ale dlaczego? Z powodu grawitacji. Rozumiesz grawitację od A do Z? Większość ludzi nie rozumie choć wszyscy wiedzą jakie są jej skutki.

Nasze codzienne życie uzależnione jest praw natury, które obserwujemy nie do końca je rozumiejąc, ale także od postępu nauki, techniki, jej wytworów.

Czy możesz wyobrazić sobie świat bez samochodu, telefonu, komputera...?

Niemal każda czynność współczesnego człowieka związana jest z wykorzystaniem dobrodziejstw nauki i techniki.

Wynalazki nie biorą się znikąd. Są wynikiem pracy wielu ludzi, ich obszernej wiedzy i umiejętności w wielu dziedzinach. Są związane z szybkim rozwojem nauk ścisłych jaki nastąpił w ostatnich latach - matematyki, fizyki, chemii, biologii.

Nauki ścisłe stoją u podstaw współczesnego świata. **Bez ich wsparcia świat współczesny by nie istniał.**

Już wiesz dlaczego jest istotne studiowanie nauk ścisłych?

W Unii Europejskiej na uczelniach wyższych studiuje obecnie około 18 mln ludzi w różnym wieku. Jednakże studenci nauk ścisłych stanowią zaledwie odsetek z nich – średnia dla całej UE to około 26% studentów nauk ścisłych w stosunku do całej populacji osób studiujących. Nie jest to dużo, gdyż dla porównania osób studiujących nauki humanistyczne i społeczne jest niemal dwukrotnie więcej. Podobnie sytuacja prezentuje się w naszym kraju.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Polska jest jednym z krajów UE, który posiada największą liczbę osób studiujących – obecnie na polskich uczelniach studiuje ponad 2 mln ludzi. Jednocześnie, biorąc pod uwagę liczbę osób studiujących nauki ścisłe, znajdujemy się poniżej średniej unijnej (około 25%) i daleko nam do krajów należących do czołówki państw posiadających najbardziej innowacyjną naukę i technikę, takich jak Finlandia (ok. 38% studentów nauk ścisłych) lub Niemcy (ok. 32% studentów nauk ścisłych).

Zapotrzebowanie na inżynierów stale się zwiększa, a ich niedostatek może skutkować problemami związanymi z dalszym rozwojem społeczeństw.

Ma to również swoje przełożenie na rynek pracy. Przystarzałe gospodarki nie będą konkurencyjne w stosunku do pozostałych, lepiej rozwijających się krajów. Co widać zarówno w Polsce, jak i pozostałych krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Dlatego istotne jest zwiększenie liczby osób studiujących nauki ścisłe, gdyż z nimi mocno związana jest nasza przyszłość.

3. CZY POLACY LUBIĄ NAUKI ŚCISŁE

Jak dowodzą badania dr Stefanii Elbanowskiej-Ciemuchowskiej z Uniwersytetu Warszawskiego, Polacy lubią przedmioty ścisłe. Problem leży w programach nauczania i nauczycielach. Zdaniem badaczki, programy do nauczania nauk ścisłych są przeładowane niepotrzebnymi materiałami, przez co stają się one trudne do ogarnięcia dla przeciętnych uczniów, a także sam sposób ich przekazywania zostawia sporo do życzenia. Uczniowie znacznie chętniej interesują się tematem zajęć, gdy nauczyciel potrafi odpowiedzieć na podstawowe pytanie „Do czego będzie mi to potrzebne?”

Pozornie nie jest to łatwe pytanie, ale tylko pozornie.

Wszelkie zjawiska otaczające nas na co dzień, można tłumaczyć w oparciu o fizykę lub chemię, biologię etc. Wiele zależy od pomysłowości nauczających.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

A Ty – czy lubisz nauki ścisłe?

Zastanów się i uzupełnij poniższą Tabelę nr 1.

ĆWICZENIE 1.

Których przedmiotów ścisłych uczysz się chętnie i dlaczego?

Tabela nr 1.

Przedmiot ścisły, którego chętnie się uczę	Co decyduje o tym, że uczę się chętnie tego przedmiotu?

Czy już wiesz, co decyduje o tym, że chętnie się uczysz matematyki, fizyki...?

Czy zaspokajasz ciekawość świata? Może zainteresował Cię dany przedmiotem nauczyciel?

A może widzisz w nauce swoją szansę na przyszłość?

**A jeśli nie znalazłeś ulubionych przedmiotów ścisłych - dowiedz się,
dlaczego warto je polubić!**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

4. DLACZEGO WARTO POLUBIĆ NAUKI ŚCISŁE

Oto wnioski z ogólnopolskich badań „Barometr edukacyjny Bayer”, które w polskich liceach przeprowadził Millward Brown SMG/KRC. Ich celem było zdiagnozowanie postaw polskich licealistów względem nauk ścisłych. Badania są elementem programu promocji nauk ścisłych wśród młodzieży, realizowanego pod patronatem Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Rektora Politechniki Warszawskiej.

Wynikają z nich następujące wnioski:

- 1) Polskie nastolatki dostrzegają, zgodne z tendencjami rynku pracy, korzyści płynące ze zgłębiania w szkole przedmiotów ścisłych. Wciąż jednak największy odsetek chce studiować kierunki humanistyczno-społeczne.
- 2) Młodzi ludzie dostrzegają, że w nich tkwi potencjał dla ich przyszłych wyborów zawodowych. Przyznają, że uczą się tych przedmiotów, by realizować plany zawodowe, że przydadzą się w wykonywaniu zawodu.
- 3) Młodzież uważa za najbardziej przydatne w życiu zawodowym są zajęcia z matematyki (obowiązkowa na maturze). W odniesieniu do kariery zawodowej licealiści doceniają matematykę za możliwość pracy w różnych zawodach, fizykę – sposobność znalezienia pracy za granicą, a pracę związaną z chemią i biologią uważają za rozwijającą.
- 4) Młodzi ludzie dostrzegają, że matematyka uczy logicznego myślenia, czyli dostarcza potrzebnych w życiu kompetencji.
- 5) Większość badanych licealistów uważa, że to właśnie znajomość matematyki pozwala m.in. łatwo zmienić branżę, w jakiej się pracuje, oraz znaleźć dobrze płatną pracę. Z kolei wysokość przyszłych zarobków młodzież ceni bardziej niż możliwość robienia w pracy kariery czy rozwijania się intelektualnie.
- 6) Lekcje z przedmiotów ścisłych nie są jednak ulubionymi godzinami w planie lekcji. Uczniowie najchętniej spędzają czas na nauce języków obcych (tak odpowiedziało 42 proc.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

respondentów przy możliwości wskazania kilku przedmiotów). Drugim z kolei ulubionym przedmiotem jest język polski (32 proc.). Matematyka zajmuje trzecie miejsce (31,5 proc.), po niej znalazła się biologia. Z kolei chemię wyprzedzają historia i wiedza o społeczeństwie. Fizyka zajmuje w tym zestawieniu ostatnie miejsce, po geografii.

7) Eksperti twierdzą jednak, że chęć zgłębiania przedmiotów ścisłych słabnie wraz z latami spędzonymi w szkole. Na przykład gimnazjaliści przychodzą do niej zainteresowani przedmiotami ścisłymi, szczególnie fizyką. Ale zainteresowanie fizyką słabnie, gdy zaczyna się wymagać od uczniów abstrakcyjnego myślenia.

8) Nauki ścisłe są trudne, bo wymagają jednak oderwania się od rzeczywistości i przedstawienia na inny sposób postrzegania świata – zaznacza prof. Robert Hołyst, dyrektor Instytutu Chemii Fizycznej PAN. Kiedy np. patrzymy na jadący samochód, to zamiast niego trzeba zobaczyć znaczek V ze strzałką, oznaczający w fizyce prędkość. Zamiast podziwiania piękna architektury budynku, trzeba dostrzegać oddziaływanie np. różnych naprężeń.

9) Eksperti dodają też, że nauki ścisłe i przyrodnicze wymagają żmudnej systematyczności. By być dobrym z fizyki czy chemii nie można mieć zaległości. Tym właśnie tłumaczą fakt, że młodzi chociaż przyznają, iż przedmioty ścisłe dają szansę na rynku pracy, jednak największy odsetek (23 proc.) wskazuje chęć studiowania kierunków humanistyczno-społecznych.

10) Tę tendencję od kilku lat próbuje przełamać Ministerstwo Nauki, które zachęca do studiowania nauk ścisłych i technicznych. Stworzyło na przykład program tzw. kierunków zamawianych. Ich najlepsi studenci mogą otrzymywać nawet 1000 zł stypendium.

źródło: Rzeczpospolita 2011/11/15,

/Badanie „Barometr edukacyjny Bayer” zrealizował instytut Millward Brown SMG/KRC w październiku 2011 metodą ankiety audytoryjnej na próbie 543 uczniów klas pierwszych liceów ogólnokształcących w całym kraju./

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

5. DO CZEGO POTRZEBNE NAUKI ŚCISŁE UCZNIOM

Na podstawie badań własnych prowadzonych z uczestnikami zajęć z poradnictwa zawodowego w ramach programu „Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy” w roku szkolnym 2011/2012 możemy stwierdzić, że uczniowie Zespołu Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Białymstoku zdają sobie sprawę ze znaczenia nauk ścisłych, ale też mają w stosunku do nich wiele obaw.

Przede wszystkim wskazują ich znaczenie dla ich dalszej kariery edukacyjnej i zawodowej.

MOŻE TEŻ CIEBIE...

Pasjonuje otaczający świat przyrody. Korci, by poznając, jednocześnie go zmieniać. Intryguje cię, jak otrzymuje się ładnie opakowane substancje, od których uginają się półki w aptekach, drogeriach czy sklepach z farbami? Oczyma wyobraźni widzisz siebie w laboratorium, z którego wychodzisz niechętnie (kiedyś trzeba...) i nie możesz się doczekać, by do niego wrócić?

Wszystko wskazuje, że zawładnął tobą bakcyl **chemii**, której być może poświęcisz się bez reszty.

Nie przerażają cię długie ciągi liczb, wzorów? Im bardziej wnikasz w ich świat, tym bardziej cię on wciąga i układa w logiczną całość, czy w cząstkę tej całości? Nie ma wątpliwości, że **możesz być świetnym matematykiem, bądź fizykiem** - zależnie od tego, czy chcesz zagłębiać się w dedukcję, czy w badanie ogólnych właściwości materii i zjawisk, jakie w niej zachodzą...

Chodzisz po ziemi jak wszyscy wokół, ale ciebie zastanawia coraz bardziej, kto przebywał w tym miejscu dawniej, sto lat temu, pięćset, tysiąc? I jak żył? Przeszłość, wcale nie tak dawna, nie zostawiła po sobie nagrań, ani taśm wideo. Przeszłość bardziej odległa nie zostawiła po sobie żadnych zapisków - jedynie szczątkowe ślady istnienia. Jeszcze inna

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

zachowała się jedynie w przekazach pośrednich i przepadła bez śladu. Nocami spoglądasz w niebo, ale nie z nudów. Nie możesz spać, bo intryguje cię niebieska powłoka nad tobą. Spędzasz kolejne lata w szkole i nic się nie zmienia - nadal tkwisz głową nie w chmurach, a w gwiazdach. Niebo po prostu nie odstępuje cię na krok. Zatem powoli nie masz wyjścia... Jeśli jesteś zdolnym matematykiem i jednocześnie nadal nocnym Markiem – „**musisz**” zostać **astronomem**.

Biologa, chemika, matematyka, fizyka i przedstawicieli wielu innych zawodów możemy znaleźć zatrudnionych w gospodarce - przy produkcji szczepionek, produkcji nawozów sztucznych, pisaniu programów komputerowych, czy w szkole, przed uczniami.

Wszyscy oni mogą się poświęcić równolegle, bądź całkowicie - jak wielu ich kolegów od samego początku - pracy naukowej. Poświęcić się badaniom w laboratoriach, które mogłyby znaleźć zastosowanie w praktyce.

/Perspektywy, 2011/

Ty też możesz znaleźć się w tej grupie zawodowej.

Nie będziemy przekonywać, że każdy może być astronomem lub matematykiem. Ale pewnie jesteśmy, że można zmienić podejście do wyboru i planowania kariery edukacyjnej i zawodowej. Warto przewyciężyć ograniczające Cię bariery i uwzględnić to, o czym do tej pory mówiliśmy na temat nauk ścisłych.

Mamy dla Ciebie propozycję.

Jeśli do tej pory nie zrobiłeś żadnego kroku w tym kierunku – sprawdź!

NAUKI ŚCISŁE – CZY TO DLA CIEBIE?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

ĆWICZENIE 2.

Mój stosunek do świata nauki

Może nie tylko chcesz mieć satysfakcję z wykonywanej pracy? Może chcesz mieć wpływ na to, w jakim kierunku będzie rozwijał się świat?

Przejrzyj uważnie zestaw poniższych stwierdzeń i zaznacz, te które Ciebie dotyczą.

Tabela nr 2.

Lp.	Stwierdzenia:	TAK	NIE
1	Chcę się uczyć, rozwijać, rozumieć. Studia, które wybiorę muszą inspirować mnie do dalszych poszukiwań.		
2	Lubię wiedzieć jak funkcjonują urządzenia, procesy, zjawiska w moim otoczeniu.		
3	Lubię rozwiązywać zadania – niekoniecznie te matematyczne. Lubię poszukiwać wyjścia z problemu, główkować.		
4	Uwielbiam spędzać czas z komputerem.		
5	Chcę mieć w przyszłości fascynującą i dobrze płatną pracę.		
6	Ciekawi mnie świat, który mnie otacza.		
7	Wiem, że mogę wszystko – nie ma dla mnie żadnych ograniczeń.		
8	Humanistykę mogę uprawiać w życiu, niekoniecznie na studiach.		
9	Lubię wyzwania.		
10	Nie boję się konkurencji.		
11	W przyszłości chce mieć wpływ na rozwój świata.		
12	Chcę wykonywać pracę, która będzie szanowana i potrzebna.		
13	Chcę mieć zawód, który pozwoli mi pracować tam, gdzie będę chciała, brać udział w międzynarodowych projektach, który otworzy mi świat.		
14	Chcę zawodu, w którym będą mogła wykorzystywać moją kreatywność.		
15	Studia mają dać mi szeroki wachlarz możliwości zawodowych, mają być bazą, na której swobodnie będę mogła dobudowywać dalsze moduły.		
16	Wiem, że kształcić się będę całe życie i cieszy mnie to.		
17	Chcę rozwiązywać problemy istotne dla społeczeństwa – w skali globalnej i lokalnej.		
18	Chcę pracować w zespole z utalentowanymi ludźmi.		
19	Chcę brać udział w zagranicznych programach stypendialnych.		
20	Chcę mieć dostęp do najnowszych technologii, do atrakcyjnych nowinek, do inteligentnych gadżetów.		

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Pamiętaj!

- 1) Decyzja o wyborze kierunku studiów jest bardzo istotna, ponieważ decyduje o dalszych planach życiowych.
- 2) Warto pomyśleć o studiach opartych na naukach ścisłych i technicznych. Świat potrzebuje ludzi wykształconych w tych dziedzinach.
- 3) Na absolwentów kierunków ścisłych i technicznych czekają atrakcyjne oferty pracy.
- 4) Ważne jest Twoje zainteresowanie naukami ścisłymi.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Część II.

PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ

„Wybór zawodu jest wyrazem dojrzałości osobowości”

J. Holland

W dzisiejszym świecie wybór zawodu to nie jest jednorazowy akt, lecz proces trwający przez całe życie człowieka. Wymaga od każdego z nas zaangażowania.

Dzięki pracy z Poradnikiem Nr 1 określiłeś własne predyspozycje osobowościowe oraz zainteresowania. To pozwoliło Ci wskazać wymarzony zawód, jaki chciałbyś wykonywać w przyszłości. W taki oto sposób zapoczątkowałeś planowanie swojej kariery.

Warto zaznaczyć, że jest to jeden z etapów, który „zaliczyłeś”. Kolejne przed Tobą!

Ważnym elementem powodzenia zawodowego jest zaplanowanie ścieżki edukacyjnej.

A jak wygląda Twoja ścieżka edukacyjna?

Czy umożliwi Ci realizację celu – to jest wykonywanie wymarzonego zawodu?

PAMIĘTAJ!

Nie ma stuprocentowej pewności, że podejmowane przez nas działania zakończą się sukcesem. Ale prawdopodobieństwo osiągnięcia sukcesu wzrasta proporcjonalnie do naszego wysiłku. Dzięki własnej aktywności udzielisz sobie odpowiedzi na pytania, na które nikt poza Tobą nie zna odpowiedzi.

Zdobytą wiedzę będziesz mógł zawrzeć w Tabeli kontrolnej: Podsumowanie wiedzy o ścieżkach edukacyjnych. /Załącznik/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

1. PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ W PRAKTYCE

PLANOWANIE ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ to wybór optymalnej drogi edukacyjnej prowadzącej do realizacji wyznaczonego celu, to opracowanie różnych wariantów dalszego kształcenia się, ocena tych wariantów i wybór optymalnego.

Wybór edukacyjny, decyzja o wyborze szkoły, kierunku studiów jest bardzo istotna, ponieważ decyduje nie tylko o dalszych planach kształcenia każdego ucznia, ale i o stylu jego życia.

Planując swoją przyszłość nie rezygnuj z aspiracji. Człowieka ocenia się dziś według wielkości jego marzeń.

Nikt nie osiągnie więcej niż chce. Dlatego wyznaczaj sobie tylko ambitne, ale i zarazem realistyczne plany, takie, które są w zakresie Twoich możliwości!!!

Pamiętasz opowieść z Poradnika nr 1 o Żeglarzu?

„Często porównuje się życie człowieka do żaglowca płynącego po morzu – może on płynąć niesiony przez fale oraz wiatr i wtedy nie wiadomo dokąd dotrze, do jakiego portu dobije. Może też być kierowany przez żeglarza, który wie dokąd zmierza i potrafi tak ustawić żagle, aby płynąć w kierunku obranego celu, nawet jeśli wiatr wieje w przeciwną stronę?”

A Ty? Jakim jesteś Żeglarzem?

- Czy masz określony wymarzony zawód?
- Jakie wykształcenie jest wymagane do wykonywania Twojego wymarzonego zawodu?
- Jakie masz możliwości zdobycia wymaganego wykształcenia?
- Gdzie i kiedy uzyskasz wszystkie potrzebne informacje niezbędne do zdobycia wymaganego wykształcenia?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy**Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe**

Napisz o tym.

Jeśli masz wątpliwości i trudno Ci udzielić odpowiedzi na powyższe pytania, nie jesteś pewien jaki wybrać kierunek kształcenia – powinieneś nad tym popracować.

Ty także możesz właściwie zaplanować swoją karierę, wybrać takie studia, które pozwolą rozwinąć zainteresowania i predyspozycje, zdobyć kwalifikacje do wykonywania wymarzonego zawodu, a nawet rozwiązać w przyszłości problemy ludzkości.

Zadaj sobie pytanie:

Co zamierzam robić po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej?

Studia?

Szkoła policealna?

Praca?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy**Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe****ĆWICZENIE 3.****TWOJE ARGUMENTY**

Zastanów się i napisz argumenty za: 1) podjęciem studiów, 2) nauką w szkole policealnej, 3) podjęciem pracy zawodowej.

1) Moje argumenty za podjęciem studiów:**2) Moje argumenty za nauką w szkole policealnej:****3) Moje argumenty za podjęciem pracy zawodowej:**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy**Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe**

Jaką wybrałeś ścieżkę kształcenia prowadzącą do wybranego przez Ciebie zawodu?

Jeśli znalazłeś argumenty za podjęciem nauki w szkole wyższej w przyszłości
- powinieneś wiedzieć:

**Twoja matura powinna być funkcją wyboru kierunku studiów,
kierunek studiów - funkcją przyszłego zawodu,
a przyszły zawód - funkcją Twoich predyspozycji
i zainteresowań.**

Dzięki temu można ograniczyć obszar wyboru przedmiotów zdawanych na maturze oraz kierunków i uczelni spośród rozmaitych ofert uczelni wyższych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

2. ZANIM ZDASZ MATUREĘ – WIEDZ WSZYSTKO O MATURZE

Wiadomo, że matura otwiera dziś drzwi do uczelni. Dlatego powinieneś się dowiedzieć, jak zdać ją najlepiej.

Niektóre informacje należy zdobyć szybko – już w pierwszej klasie, żeby przygotować się do rekrutacji na studia. Warto zwrócić uwagę, na przedmioty, które kończą się w drugiej klasie. Na niektórych kierunkach, oprócz punktów ze świadectwa maturalnego, liczą się także oceny ze świadectwa ukończenia szkoły.

Wrzesień – czas życiowych decyzji dla maturzysty, do końca miesiąca zadecydujesz wstępnie o przedmiotach dodatkowych zdawanych na maturze, które będą się liczyć w czasie rekrutacji na studia.

Przedmioty dodatkowe, które zamierzam zdawać na maturze.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Warto poznać zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego w bieżącym roku szkolnym – zwrócić uwagę na wymagania, popełniane błędy, pomyśleć o zdawaniu egzaminu z przedmiotów ścisłych oraz dodatkowych. Warto pamiętać, że przemyślany wybór przedmiotów dodatkowych na maturze jest podstawą udanej rekrutacji.

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich określają uchwały senatów uczelni z rocznym wyprzedzeniem. Warto zarezerwować sobie czas, aby w odpowiednim momencie dokładnie je przestudiować, porównać kryteria rekrutacyjne na różnych uczelniach oraz kierunkach i na tej postawie decydować się na dodatkowe egzaminy maturalne.

W DALSZEJ KOLEJNOŚCI WYBIERZ:

- kierunek
- wybierz uczelnię
- zdobądź informacje na temat szkół wyższych – typu uczelni i systemu studiowania
- poznaj zasady rekrutacji
- jak aplikować na studia za granicą
- na jaką pomoc stypendialną możesz liczyć.

Każda z tych decyzji wymaga głębokich analiz, w których ważna jest: odległość uczelni od domu, warunki studiowania, możliwości stypendialne, ocena kadry dydaktycznej na preferowanym kierunku, czy też marka uczelni.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Część III.

CO NALEŻY WIEDZIEĆ O STUDIOWANIU

**Człowiek, który się uczy i uczy,
a nie wykorzystuje swojej wiedzy - jest jak rolnik,
który orze i orze, a nigdy nie sieje.**

/Prysłowie chińskie/

1. TYPY UCZELNI I SYSTEM STUDIOWANIA

W 1999 r. ministrowie edukacji z 29 państwa europejskich podpisali Deklarację Bolońską, zmierzającą do zbliżenia systemów szkolnictwa wyższego w Europie. Powodem podpisania deklaracji bolońskiej było między innymi zwiększenie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego, a także masowe kształcenie na wyższym poziomie. Z tego powodu funkcjonuje też w naszym kraju system boloński - **dwustopniowy podział studiów na: studia licencjackie i/lub inżynierskie i magisterskie.**

Na **jednolite studia magisterskie** przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości. Studia te umożliwiają uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowują do pracy zawodowej. Kończą się uzyskaniem tytułu magistra lub tytułu równorzędnego. Ich ukończenie umożliwia przyjęcie na studia III stopnia.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

W Polsce cykl kształcenia na studiach jednolitych został utrzymany na 13 kierunkach:

- aktorstwo
- analityka medyczna
- farmacja
- kierunek lekarski
- kierunek lekarsko-dentystyczny
- konserwacja i restauracja dzieł sztuki
- prawo
- prawo kanoniczne
- teologia
- psychologia
- realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografia
- reżyseria

Ukończenie **studiów I stopnia** stało się obecnie warunkiem koniecznym dla funkcjonowania na rynku pracy i studiowania na kolejnych stopniach. Ukończenie studiów I stopnia na jednym kierunku pozwala na dalsze kształcenie na studiach II stopnia na innym kierunku. Kontynuacja studiów w taki sposób wymaga spełnienia dodatkowych warunków, np. zaliczenia przedmiotów, które nie były obecne na poprzednim kierunku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

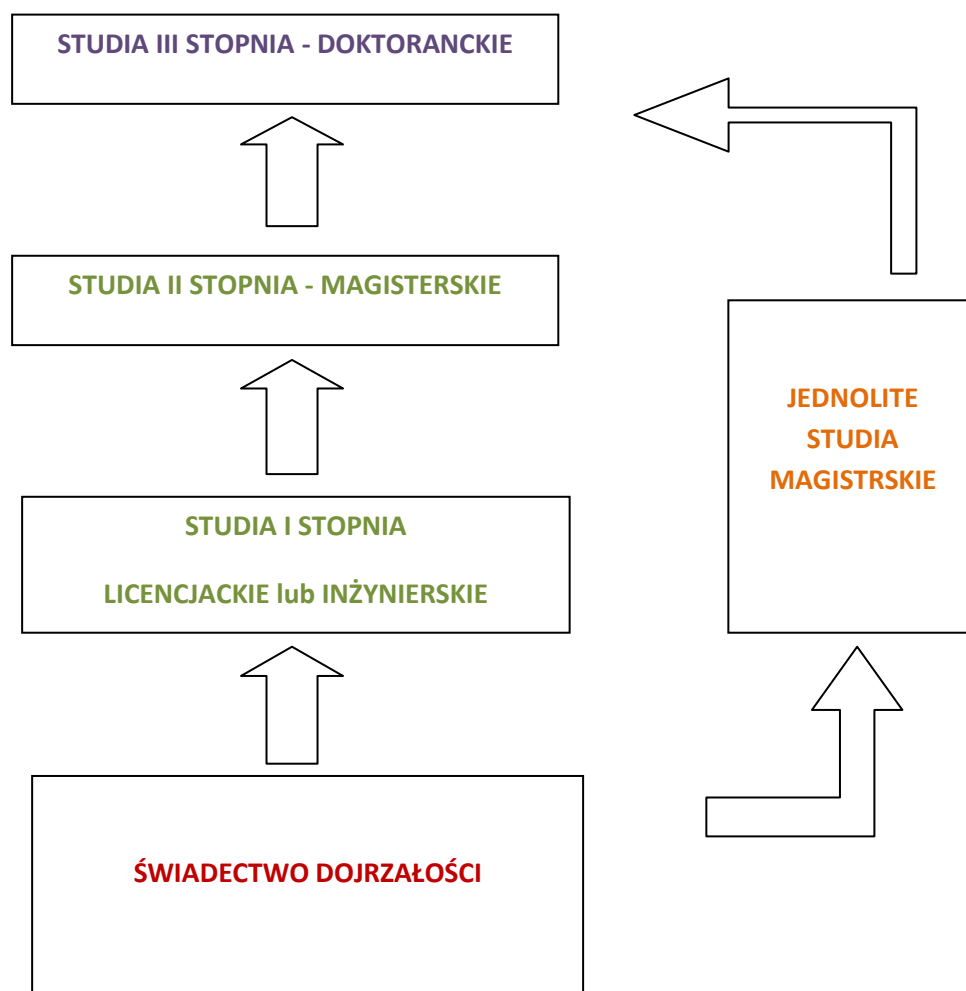

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

System szkolnictwa wyższego w Polsce

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

2. POZNAJ GRUPY KIERUNKU STUDIÓW

Na wyższych uczelniach możesz studiować:

- Kierunki humanistyczne
- Filologie i języki obce
- Kierunki społeczne
- Kierunki ekonomiczne
- Kierunki prawne
- Kierunki polityczne
- Kierunki pedagogiczne
- Psychologię
- Kierunki ścisłe: chemia, astrofizyka i kosmologia, astronomia
- Kierunki przyrodnicze
- Kierunki techniczne
- Architektura i budownictwo
- Kierunki IT
- Kierunki rolnicze, leśne i weterynaryjne
- Kierunki medyczne i o zdrowiu

Zgodnie z intencją tego Poradnika zachęcamy cię, abyś zapoznał się dokładnie z kierunkami opartymi na naukach ścisłych. Przykłady prezentujemy poniżej.

- **Kierunki ścisłe:** chemia, astrofizyka i kosmologia, astronomia, fizyka, biochemia, biofizyka, zastosowanie fizyki w biologii i medycynie, matematyka,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

- **Kierunki ekonomiczne:** administracja i zarządzanie, analityka gospodarcza, ekonofizyka, ekonomia, ekonomia i matematyka, ekonomia i zarządzanie, finanse i rachunkowość, finanse i zarządzanie w ochronie zdrowia, gospodarka i administracja publiczna, gospodarka i zarządzanie publiczne, gospodarka przestrzenna, gospodarka turystyczna, informatyka i ekonometria, informatyka w biznesie, matematyka i ekonomia, metody ilościowe i systemy informacyjne, międzynarodowe stosunki gospodarcze, rachunkowość i controlling, towaroznawstwo, zarządzanie, zarządzanie techniką,
- **Kierunki przyrodnicze:** biologia, geografia, geologia, bioinformatyka, ekoenergetyka, gospodarka odpadami i rekultywacja terenów zdegradowanych, ochrona środowiska i metalurgia, studia matematyczno-przyrodnicze, oceanografia, biotechnologia, geofizyka, geoinformacja, inżynieria i gospodarka wodna, mikrobiologia, mikrobiologia stosowana, neurobiologia, ochrona środowiska, ochrona środowiska na terenach uprzemysłowionych, przyroda, rewitalizacja dróg wodnych, technologia ochrony środowiska,
- **Kierunki techniczne:** automatyka i robotyka, elektronika i telekomunikacja, elektrotechnika, energetyka, technologia energii odnawialnej, elektronika i telekomunikacja, informatyka, bioinformatyka i biologia systemów, energetyka i chemia jądrowa, informatyka stosowana z komputerową nauką o materiałach, inżynieria mechaniczno-medyczna, inżynieria obliczeniowa, inżynieria środowiska i energetyka, odnawialne źródła energii i gospodarowanie odpadami, technologia i inżynieria chemiczna, wirtotechnologia, inżynieria biomedyczna, inżynieria chemiczna i procesowa, inżynieria materiałowa, inżynieria nanostruktur, materiały współczesnych technologii, nanotechnologia, nanotechnologia i technologia procesów materiałowych, nanotechnologie i nanomateriały, zaawansowane materiały i nanotechnologie, inżynieria środowiska, lotnictwo i kosmonautyka, mechanika i budowa maszyn, mechatronika, akustyka, ceramika, fizyka medyczna, fizyka

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

techniczna, geodezja i kartografia, górnictwo i geologia, inżynieria akustyczna, inżynieria bezpieczeństwa pracy, inżynieria mechaniczna i materiałowa, inżynieria naftowa i gazownicza, logistyka, metalurgia, nawigacja, oceanotechnika, papiernictwo i poligrafia, technologia chemiczna, technologia drewna, włókiennictwo, inżynieria pojazdów elektrycznych i hybrydowych, inżynieria procesów odlewniczych, inżynieria systemów, jachting, elektroniczne przetwarzanie informacji, budowa jachtów, elektronika, informatyka i telekomunikacja, telekomunikacja, eksploatacja mórz i oceanów, transport, zarządzanie i inżynieria produkcji,

- **Architektura i budownictwo:** architektura i urbanistyka, architektura wnętrz, inżynieria architektoniczna, budownictwo,
- **Kierunki IT:** informatyka, informatyka stosowana, techniczne zastosowanie internetu, teleinformatyka, informatyka przemysłowa.

Coraz częściej obok znanych od lat kierunków studiów **uczelnie proponują kierunki unikatowe, makrokierunki, studia międzykierunkowe, międzywydziałowe i międzyuczelniane**. Kształcą one wszechstronniejszych specjalistów i dają absolwentom większe szanse zatrudnienia. Podobnie jest z tzw. kierunkami zamawianymi, czyli kierunkami ścisłymi i technicznymi, na które od czterech lat MNiSW ogłasza konkurs i zapewnia uczelniom środki na ich prowadzenie. Studenci mają do wyboru atrakcyjne kierunki i specjalizacje.

Warto pamiętać o tym, że studia na dwóch wydziałach, dwóch uczelniach, po angielsku – to nowości oferowane maturzystom przez szkoły wyższe, które nie tylko uatrakcyjniają ofertę edukacyjną, ale również są odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

ĆWICZENIE 4.**Wybieram kierunek studiów**

Wskaż kierunek studiów, który pozwoli Ci zdobyć kwalifikacje niezbędne do wykonywania wymarzonego zawodu. Uwzględnij kierunki alternatywne.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

3. POZNAJ UCZELNIE

Na pewno nie warto wybierać się na uczelnie tylko dlatego, że idzie tam wielu Twoich znajomych. Wybór uczelni to labirynt pułapek i możliwości, z których należy zdać sobie sprawę, zanim zaczniesz aplikować na kilka kierunków i uczelni pod koniec czerwca.

MASZ DO WYBORU:

- uniwersytety
- uczelnie techniczne
- uczelnie pedagogiczne
- uczelnie teologiczne i kościelne
- uczelnie ekonomiczne
- uczelnie rolnicze
- uczelnie medyczne
- uczelnie artystyczne
- akademie wychowania fizycznego
- uczelnie morskie
- uczelnie wojskowe
- uczelnie MSWiA
- uczelnie niepubliczne
- państwowe wyższe szkoły zawodowe
- niepubliczne uczelnie licencjackie
- szkoły policealne

Aby sprawdzić jaki kierunek prowadzi konkretna uczelnia, można odwiedzić stronę www.perspektywy.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

POZNAJ RANKING SZKÓŁ WYŻSZYCH – spośród kilku tysięcy możliwości wybrać trudno. Warto zwrócić uwagę na jakość uczelni. Dobra informacja daje szansę na życiowy sukces.

Ranking Perspektyw i Rzeczypospolitej obejmuje np. 2012 r.:

- 1) Ranking Uczelni Akademickich
- 2) Ranking Niepublicznych Uczelni Magisterskich
- 3) Ranking Niepublicznych Uczelni Licencjackich i Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych
- 4) Ranking w grupach kierunków studiów

Ten ostatni jest szczególnie ważny, ponieważ ułatwia nie tylko wybór uczelni, ale przede wszystkim **wybór kierunku studiów**. Warto zwrócić uwagę, że kryteria rankingu uwzględniają nie tylko ocenę kadry akademickiej, ale również, między innymi: preferencje pracodawców.

Nie daj się jednak omamić stereotypami o lepszych i gorszych uczelniach, np. państwowych i prywatnych.

Weź pod uwagę możliwość studiowania za granicą. Takie studia stały się dostępne i powszechne. Obecnie studentów zdobywających wiedzę i doświadczenie poza granicami własnego kraju jest na całym świecie ponad 3 miliony. Za 10 lat będzie ich dwa razy więcej. Epizod studiowania za granicą to wspaniałe uzupełnienie tradycyjnej ścieżki edukacyjnej. Może i Ty będziesz studentem globalnym?

**Twój wybór jest naznaczony przede wszystkim
odpowiedzialnością wobec siebie.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

ĆWICZENIE 5.

Wybieram uczelnię

Wskaż uczelnię, na której zamierzasz studiować wybrany kierunek.

Uwzględnij uczelnie alternatywne.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

3. POZNAJ ZASADY REKRUTACJI

Zasady rekrutacji na studia

Od momentu wprowadzenia nowej matury uczelnie zobowiązane są do prowadzenia postępowania rekrutacyjnego wyłącznie na podstawie wyników matur.

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich określają uchwały senatów uczelni z rocznym wyprzedzeniem. Warto zarezerwować sobie czas, aby w odpowiednim momencie dokładnie je przestudiować, porównać kryteria rekrutacyjne na różnych uczelniach oraz kierunkach, i na tej podstawie decydować się na dodatkowe egzaminy maturalne.

Pierwszym wyborem powinien być wybór kierunku czy ostatnio preferowane studia międzywydziałowe, potem wybór uczelni.

Warto poznać też program studiów na wybranych kierunkach, proponowane specjalizacje, sylwetkę absolwenta, listę wykładowców.

Właściwa rekrutacja na studia w etapach:

I krok – rejestracja na wybranym kierunku (kierunkach), której trzeba dokonać w określonym czasie i w sposób szczegółowo opisany przez uczelnię.

II krok – wniesienie opłaty rekrutacyjnej.

III krok - w odpowiednim czasie dostarczenie informacji o wynikach matury.

IV krok – dostarczenie w czasie wskazanym przez uczelnię oryginału świadectwa dojrzałości i innych wymaganych dokumentów, np. podania o przyjęcie na studia. Dokumenty na studia dostarczają wyłącznie kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Kilka istotnych uwag:

- W większości uczelni rekrutacja na studia zaczyna się w maju, najczęściej poprzez Internet. Postępowanie kwalifikacyjne na studia ma formę konkursu (rankingu). O przyjęciu na studia, w ramach limitu miejsc, decyduje suma punktów procentowych uzyskanych na świadectwie dojrzałości z przedmiotów objętych postępowaniem kwalifikacyjnym (określonych w kryteriach kwalifikacyjnych);
- Kandydaci, którzy dostaną się na więcej niż jeden kierunek zobowiązani są w określonym terminie wskazać ten, na którym rozpoczną studia;
- Po upływie terminu składania dokumentów komisja rekrutacyjna ogłasza liczbę osób przyjętych na dany kierunek;
- Uczelnie zastrzegają sobie prawo do nieuruchamiania niektórych kierunków z powodu małej liczby chętnych;
- W większości uczelni punktowany jest zarówno poziom podstawowy egzaminu maturalnego, jak i rozszerzony. Przelicznik punktowy wskazany jest w zasadach rekrutacji na konkretne kierunki studiów.

ĆWICZENIE 6.

Terminy i zasady rekrutacji

Określ terminy i zasady rekrutacji do wybranej szkoły.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

ĆWICZENIE 7.**System stypendialny**

Poszukaj informacji o dostępnych - w wybranej przez Ciebie szkole - stypendiach i pomocy materialnej.

ĆWICZENIE 8.**Warunki uzyskania stypendium**

Poznaj i zanotuj warunki uzyskania stypendium.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Część IV.

PRZEPIS NA SUKCES

Dążenie do sukcesu jest ważnym motorem naszego życia.

1. JAK LUDZIE ROZUMIEJĄ SUKCES

Poprzednie rozdziały Poradnika wskazują na to, że sami decydujemy o tym, jakie wybieramy cele i co robimy. A jeżeli sprawia nam to radość – wykonujemy swoje codzienne czynności z większym zaangażowaniem, co przełoży się w dalszej kolejności na rozwój naszej kariery i sukces zawodowy. Ich wyznacznikiem jest postęp oraz osiągnięcie kolejnych poziomów rozwoju zawodowego i związanych z tym korzyści.

Sukces - czym jest i jak go definiujemy?

Co sprawia, że niektórzy go pragną, a inni chorobliwie pożądają?

Kiedy możemy powiedzieć o sobie: „Tak, jestem człowiekiem sukcesu?”

To są pytania, które sobie stawia większość z nas.

DEFINICJA SUKCESU

„Sukces bywa rozumiany potocznie jako udanie się jakiejś sprawy, powodzenie” /Zbigniew Pietrasiński, Sam sięgaj do psychologii, WSP, Warszawa 1982, s. 88./

„Sukces to pomyślny wynik jakiegoś przedsięwzięcia” /Nowy Słownik Języka Polskiego, red. E. Sobol, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002/

Angielskie słowo *success* ma trzy znaczenia:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

„1 - stopień, miara powodzenia; 2 - dokonanie czegoś na czym nam zależy; 3 - osiągnięcie bogactwa, przywilejów lub prestiżu.”

SUKCES W PRACY ZAWODOWEJ

Analiza badań, rozmowy z pracownikami i przełożonymi wykazują, że każdy z nas indywidualnie rozumie awans czy sukces zawodowy. Jest to bowiem uzależnione nie tylko od momentu życiowego, w którym się znajdujemy, ale przede wszystkim od naszej osobowości.

Czym jest sukces zawodowy?

- **możliwość zdobycia cennej wiedzy** w danej dziedzinie, pogłębianie jej oraz zdobycie pozycji eksperta w grupie;
- **otrzymanie dodatkowych uprawnień** i kwalifikacji zawodowych, podnoszących wartość na rynku pracy;
- **poczucie stabilizacji** i bezpieczeństwa w środowisku zawodowym;
- **wymiar materialny**, wpływa na pozycję w hierarchii zarówno zawodowej, jak i społecznej;
- **awans** wiąże się też z poszerzeniem zakresu władzy, odpowiedzialności oraz kontaktów biznesowych;
- **wszechstronność**, elastyczność i mobilność w działaniu.

Uczniowie sukces w pracy zawodowej opisują:

- 1) za pomocą potocznie rozumianych symboli sukcesu:** prestiż, pieniądze, wysokie zarobki, dobre zarobki, stanowisko, wyższe stanowisko, opłacalne stanowisko,
- 2) jako osiągnięcie czegoś, na czym nam zależy:** osiągnięcie celu, spełnienie marzenia, uzyskanie dobrej pracy,
- 3) jako nagrodę za solidną pracę:** np. pochwała szefa.

/Badania własne 2011 r./

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

A TY - JAK DEFINIUJESZ SUKCES? CZYM JEST DLA CIEBIE KARIERA ZAWODOWA?

2. JAK OSIĄGNĄĆ SUKCES ZAWODOWY

Wg uczniów należy:

- wierzyć w siebie, być zdeterminowanym, upartym;
- kształcić się w odpowiednim kierunku, rozwijać umiejętności, analizować słabości i atuty;
- dążyć do wyznaczonego celu, podjąć stanowisko, o którym się marzyło;
- sumiennie, solidnie i systematycznie pracować, spełniać obowiązki, być dobrym pracownikiem;
- skupić się na tym, co się lubi, nie zniechęcać niepowodzeniami.

Powyższe stanowisko koncentruje się na cechach osobowości i aktywności. Wskazania sformułowali uczniowie ZSHE w Białymstoku.

/Badania własne, 2011 r./

Ty także możesz dołączyć własne wskazania.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy**Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe****ĆWICZENIE nr 9.****Mój przepis na sukces**

Napisz, co Twoim zdaniem, pomoże Ci osiągnąć sukces zawodowy.

Czy dana osoba osiągnie sukces zawodowy na zmieniającym się rynku pracy i wobec zmieniających się oczekiwań pracodawców, nie decydują tylko wykształcenie i określone kwalifikacje, lecz indywidualne predyspozycje i cechy osobowości.

CECHY LUDZI SUKCESU

Istnieją cztery cechy charakterystyczne ludzi sukcesu:

- dobre wykształcenie (47% wskazań u mężczyzn i 56% u kobiet),
- ambicje (odpowiednio 46% i 51%),
- pracowitość (49% i 47%)
- inteligencja (47% i 48%).

Według respondentów kluczem do kariery jest ambicja, ciężka praca i dobre wykształcenie.

/Instytut Millward Brown SMG/KRC zrealizował badanie za pomocą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo w ramach sondażu CAPIBUS na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie liczącej 1005 osób w dniach 2-5 lutego 2007 r./

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

**W środowisku naturalnym mogą przetrwać tylko najsilniejsze osobniki.
Czy dotyczy to także życia społecznego?**

3. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE DROGĘ DO SUKCESU

Zapoznaj się z zasadami, które pomogą Ci odnieść sukces.

Wcale nie musisz się z nimi zgadzać.

Wiedz – innym to pomogło!

I. Zasada – nie odkładaj do jutra...

„...w biznesie to nie więksi pokonują mniejszych, tylko szybsi wolniejszych.”

/Miłosz Brzeziński/

Dowodem takiego podejścia jest Steve Jobs i stworzona przez niego firma Apple.

II. Najważniejsza teza psychologii motywacyjnej brzmi :

Na sukces – w pewnych granicach – można mieć wpływ!

Osoby o wysokim IQ osiągają przeciętnie lepszą średnią ocen i zdobywają lepiej płatne zawody. Jednocześnie sama inteligencja i zdolności nie gwarantują sukcesu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Pytanie: Co o tym sądzisz?

III. Szanse na sukces zwiększa uporczywe dążenie do swoich celów.

- Ale jest jeden warunek – cel musi być prawidłowo wybrany.
- Eksperti uważają, że nie może być ani zbyt łatwy, ani zbyt ambitny - i tym samym odstraszać.
- Cele sformułowane konkretnie działają korzystnie na wydajność pracy i podnoszą zadowolenie z pracowników.

IV. Stagnacja jest wrogiem szczęścia, działania. Bo tylko działanie prowadzi do namacalnych zmian.

„Jeśli uważasz, że masz bardzo mało czasu w życiu i pomyślisz o zmianie, kiedy będziesz miał więcej czasu – zapomnij. Nigdy już nie będziesz miał więcej czasu. Nawet jeśli będziesz lepszy w swoim fachu, więcej wiedział, miał większy zespół.” Tę myśl sformułował Brian Tracy, który ponad 30 lat zgłębiał tajniki ludzkiego organizowania się w czasie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Wniosek:

V. Musisz wiedzieć co robić, a czego nie.

„Kiedy mówisz **Tak** wszystkim propozycjom,
mówisz jednocześnie **Nie**, tym które są kluczowe.
Ucz się nie tylko planować, ale i realizować cele.”

/M. Brzeziński/

VI. Zastanów się, co nie wychodzi i jak zrobić to następnym razem?

Ludzie sukcesu robią, co chcą i znają odpowiedź na pytania:

- Co jest dobrego w mojej pracy?
- Co moja praca daje mi i innym ludziom?
- Człowiek nie robi wielu rzeczy, ponieważ nie umie.

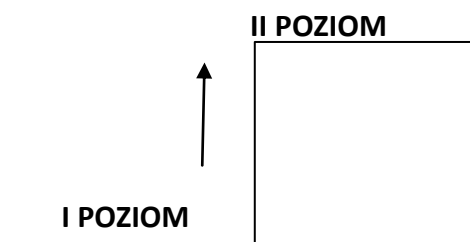
NIE ROBIĄC NIC – NICZEGO SIĘ NIE UCZYMY.

Uczymy się nie poprzez olśnienie, nie od razu.

VII. UCZ SIĘ!

Krzywa uczenia się – wg George Leonard

Uczenie się następuje skokowo.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

- Raz na jakiś czas wskakujemy na wyższy poziom umiejętności.
- Pomiędzy skokami wydaje się, że nic się nie dzieje – stoi się w miejscu. Nie ma postępów.
- To czas, w którym ludzie najczęściej tracą motywację i „odpadają”.

PYTANIE: Jeśli nie robię postępów - to czy to znaczy, że się nie nadaję?

PYTANIE: Dlaczego inni poddają się po pierwszym niepowodzeniu albo zanim jeszcze zaczną wymieniają szereg powodów, dla których nie warto zaczynać?

A JAK TY DZIAŁASZ?

VII. Sukces i porażka.

„Myślmy o nich jak o przeciwnościach, choć nimi nie są. W rzeczywistości są one towarzyszami: bohaterem i jego kompanem.”

/Laurence Shames/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

PYTANIA:

- Jak zmotywować siebie i innych do tego, aby przetrwać czas zastoju, zniechęcenie?
- Czy jesteś niezastąpiony?
- Czy potrafisz korzystać z pomocy innych?
- Czy potrafisz uczyć się w oparciu o błędy?

TWOJA REFLEKSJA NA TEMAT POWYŻSZYCH PYTAŃ:

Ludzie sukcesu i ich postawa wobec przeciwności – przykłady.

- ▶ **Adolf Merckle** – piąty na liście najbogatszych Niemców w styczniu 2009 rzucił się pod pociąg po stracie około 1 miliarda euro na spekulowaniu akcjami,
- ▶ **Lance Armstrong** – siedmiokrotny zwycięzca zawodów Tour de France, przezwyciężył chorobę nowotworową,
- ▶ **Thomas Edison** - „Nie przepracowałem ani jednego dnia w swoim życiu. Wszystko, co robiłem, to była przyjemność.” „Wielu życiowych rozbitków to ludzie, którzy nie zdawali sobie sprawy, jak bliscy są sukcesu, kiedy się poddali”
- ▶ **Steve Jobs** – twórca sukcesu firmy Apple, który twierdził, że „Jeśli chodzi o pomysły, wszystko jest dozwolone”. Wielki umysł - uważany za pełen sprzeczności potrafił wykorzystać cechy, przez niektórych uważane za wady: narcyzm, perfekcjonizm, żądzę władzy absolutnej w drodze do sukcesu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Najnowsze badania dostarczają wielu dowodów na to, że wytrwałość i wiara w siebie o wiele lepiej wyjaśniają różnice w osiągnięciach ludzi niż ich inteligencja.

VIII. Możesz wpływać na swoją przyszłość, wystarczy tylko podejmować odpowiednie kroki w teraźniejszości.

Pracując z tym Poradnikiem właśnie realizujesz zasadę - zarządzasz własnym sukcesem.

Ale sukces w pracy zawodowej byłby niemożliwy bez... cd. Zasada IX

IX. Znalezienie odpowiedniego miejsca pracy, gdzie wiedza, doświadczenia, umiejętności i cechy osobowości pracownika będą skorelowane z zakresem obowiązków związanym z zajmowanym stanowiskiem pracy.

Utrzymując właściwych ludzi na właściwym miejscu pracodawca stwarza sobie ogromną szansę na to, że podejmowane przez niego działania zakończą się sukcesem.

X. Sukces zależy nie tylko od potencjału, ale również od niektórych życiowych zbiegów okoliczności, które możemy kontrolować w niewielkim stopniu lub wcale.

WARTO PAMIĘTAĆ, ŻE SUKCES NIE JEST TYLKO SPRAWĄ OSOBOWOŚCI.

- **Pewną rolę odgrywają takie czynniki jak:** pochodzenie społeczne, wychowanie, szanse edukacyjne.
- **W osiągnięciu sukcesów dużą rolę odgrywają również wzory do naśladowania.** Porównanie z innymi, którzy osiągnęli więcej niż my, zachęca do wysiłku. Pragniemy dorównać Mistrzowi.
- **Ważna jest współpraca z innymi.** Skuteczne działanie najczęściej wymaga pracy zespołowej i dobrych form organizacyjnych, przestrzegania reguł, uznawania tych samych wartości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

- A poza tym wszystkim:

**Człowiekowi musi sprzyjać szczęście,
aby pojawił się we właściwym czasie,
we właściwym miejscu.**

A jeśli dołożymy do tego naukę i pracę oraz odpowiednie nastawienie mentalne, naszemu sukcesowi prawie nic nie może zaszkodzić.

4. INSPIRACJE I PRZYKŁADY DOBREJ PRAKTYKI

Kariera wg Abrahama Lincolna

*„Każdy winien być najemnym pracownikiem na początku swojej pracy,
później pracować samodzielnie we własnej firmie,
a następnie tak ją rozwinąć,
aby móc zatrudniać innych ludzi, by pracowali dla niego.”*

WARTO PAMIĘTAĆ O TYM, że sukces może wpływać także destrukcyjnie na życie jednostki – tzw. toksyczny sukces skoncentrowany na osobistych potrzebach /bycia ważnym, karierze, bogactwie, władzy itp./ daje krótkotrwałe zadowolenie, a zamiast rozwoju i satysfakcji przynosi w konsekwencji zmęczenie, samotność, lęk, objawy chorób psychicznych, brak zadowolenia z życia, itp..

Mamy nadzieję, że zaprezentowane dotychczas treści pozwolą Wam spojrzeć na sukces w sposób twórczy i zmotywują do działania w tym kierunku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Inspiracje do rozwoju ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej możecie też czerpać z życia. Czego przykłady zamieszczamy poniżej w Poradniku.

**„Warto znaleźć kogoś, z kim będziemy się rozwijać,
kto będzie nas wspierał, motywował,
trzymał kciuki za nasze sukcesy.”**

/Jarosław Kroc - Prezes zarządu Accenture Sp. z o.o./

Przykład 1.

Ranking Idealnych Pracodawców - publikacja UNIVERSUM TOP 100.

Ranking został stworzony na podstawie badania **Universum Student Survey 2011** i podzielony na następujące kategorie: Biznes, Inżynieria, IT, Nauki humanistyczne, Nauki ścisłe, Prawo oraz Medycyna i farmacja.

Publikacja zawiera **wywiady z dyrektorami i menedżerami wyróżnionych firm**, którzy opowiadają m.in. o wartościach i kulturze swoich organizacji, możliwych ścieżkach kariery i szkoleniach. Respondenci byli pytani o oczekiwania związane z karierą zawodową oraz o to, jak postrzegają pracodawców działających na polskim rynku. /www.kariera.com.pl/.
Prezentuje **czołowych pracodawców**, działających na polskim rynku, którzy zostali **pozytywnie ocenieni przez studentów** najlepszych polskich uczelni. **Pracodawcy dzielą się doświadczeniem na temat tego, co można wykorzystać do rozwoju własnego oraz firmy.**

„Każdy z nas ma niewyczerpany limit sukcesów.”

/Jarosław Kroc Prezes zarządu Accenture Sp. z o.o. /

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Młodzi poszukują firmy atrakcyjnej, odnoszącej sukces na rynku, która zapewni im rozwój zawodowy, stabilność i dobre zarobki w przyszłości, oraz zachowanie równowagi pomiędzy życiem zawodowym a osobistym i niekoniecznie musi to być „ciepła posadka”.

Podstawową sprawą, zdaniem specjalistów, jest także:

- **Określenie własnej ścieżki kariery zawodowej.**
- **Prezentowanie odpowiednich wartości**, takich jak: nastawienie na współpracę, uczciwość, odwaga w podejmowaniu wyzwań.
- **Zachowanie równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym**, indywidualnym i grupowym rozwojem (poza zawodowe zainteresowania czynią z nas lepszych pracowników, programy rozwijające zainteresowania, kluby biegacza, spotkania nieformalne.)
- **Wypracowanie w środowisku metody na rozwój, sukces.**

Czynniki wspierające rozwój pracownika wg czołowych pracodawców:

- **Doskonalenie zawodowe i udział w szkoleniach rozwijających umiejętności:**
  - twarde kompetencje – specjalistyczne, dotyczące danego obszaru aktywności,
  - miękkie kompetencje –np.: przywódcze, komunikacyjne,
- **Zróżnicowane formy organizacyjne**
- Akademia talentów, e-learning, on-line, indywidualne, grupowe
- **Rola mistrza – coacha** (z ang. Coach – trener, mistrz, menadżer, nauczyciel)
- **Budowanie sieci powiązań**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

Wypracowanie w środowisku przykładowe „metody na sukces”

- **Coca cola HBC Polska** – stawia na innowacyjność, kreatywność, szkolenia e-learningowe.
- **Deloitte** – każdy pracownik ma doradcę do spraw kariery – osobę starszą stażem, która ustala z nim cele i pomaga je realizować.
- **PwC** – zapewniona indywidualna ścieżka rozwoju połączona z coachingiem, ułatwia dotarcie do indywidualnego potencjału, wzmacnia systematyczny rozwój.
- **Grupa Onet.pl** – stażysta ma zdefiniowany program edukacyjny, prowadzone są anonimowe badania zaangażowania pracowników – programy naprawcze.
- **Dell** – liczy na zaangażowanie i oferuje programy motywacyjne, daje przestrzeń do samorealizacji, pozytywne komunikaty wysyłane za pomocą specjalnej aplikacji.
- **MARS Polska** kultura organizacyjna zakłada samodoskonalenie, gotowość do uczenia się oraz uczestnictwa w indywidualizowanych ścieżkach rozwoju, udział w szkoleniach kształtujących umiejętności niezbędne na danym stanowisku w oparciu o mapę kompetencji.
- **Microsoft** – koncentruje się na tym, jak osiągnąć cele, a nie czy je osiągnąć. Oferuje pomoc w rozwoju poprzez wskazanie szkoleń, a mentorzy dbają o równowagę pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym. Nabranie dystansu odbywa się poprzez udział w działaniach wolontariackich – dodatkowe 3 dni wolne od pracy na wykorzystanie wg własnego uznania, na działania na rzecz innych, współfinansowanie najlepszych projektów wolontariackich.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Przykład 2.**„Wrocławski absolwent”****Czy młodzi i zdolni są zaprogramowani na sukces zawodowy?**

Program realizowany we współpracy magistratu, wyższych uczelni i firm stawia sobie za cel wyposażenie absolwentów w umiejętności podnoszące konkurencyjność na rynku pracy. Są to przede wszystkim kompetencje miękkie (takie jak: organizacja pracy, elastyczność, komunikatywność, umiejętność funkcjonowania w wielokulturowym środowisku).

Zdaniem pracodawców młodym pracownikom brakuje kompetencji komunikacyjnych i wynikających z tego umiejętności pracy w zespole. Nie potrafią określić swoich ról, brakuje umiejętności analitycznych i zarządczych.

Pomysł ma zaowocować wykształceniem grupy specjalistów, którzy będą liderami kreatywnych branż, łącząc wrażliwość artysty, wycucie biznesowe oraz wiedzę techniczną.

Prorektor Uniwersytetu wrocławskiego ds. nauczania, fizyk prof. Ryszard Cach sugeruje opracowanie modelu edukacji będącego czymś pomiędzy wykształceniem ogólnym a zawodowym, który łączyłby praktyczny trening i wiedzę teoretyczną.

/Na podstawie: Gazeta Wyborcza, 7.10.2011/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Przykład 3.**DZIAŁANIA, KTÓRE PROWADZĄ DO SUKCESU****/na podstawie Gordon Dryden, Jeanette Vos: Rewolucja w uczeniu/**

- **Bierz przykład ze sportowców:**
- Wszyscy najlepsi mają marzenia /wzbudzaj pragnienia/
- Konkretny cele, które dzielą na etapy możliwe do zrealizowania /opracuj plan/
- Wykorzystują w działaniu ciało i umysł /harmonia/
- Mają wizję i uczą się wizualizować swoje cele, widzieć je
- Wszystkich ożywia zapał
- Każdy ma trenera, mentora, przewodnika
- Mają pozytywny stosunek do błędów
- Dochodzą do sukcesów poprzez działanie
- Marylin King /reprezentantka olimpijska USA/ twierdzi, że astronauty, olimpijczycy, kadry kierownicze dużych firm mają trzy wspólne cechy: **„widzą przed sobą coś, co dla nich naprawdę się liczy – coś, co rzeczywiście chcą robić lub kim chcą być.** Nazywamy to pasją. Widzą przed sobą **cel**, mają jego **wizję**. Każdego dnia mają ochotę wykonać fragment planu, który przybliży o krok do marzenia. Nazywamy to **działaniem**”.
- **Pasja + wizja + działanie = sukces**
- **Nie bój się marzyć i wyobraź sobie swoją przyszłość** /co naprawdę chciałbyś robić, co jest twoją pasją, czym wolałbyś się zajmować niż wszystkim innym/
- **Wyznaczaj sobie konkretne cele i terminy ich realizacji** /czego chcę się konkretnie nauczyć, dlaczego na tym mi zależy/
- **Znajdź entuzjastycznie nastawionego doradcę** /rada, rozmowa, wymiana, ćwiczenie, motywuje/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

- **Zacznij od stworzenia ogólnego obrazu**
- **Pytaj** /biblioteka, Internet, innych u źródła/
- **Szukaj głównej zasady decydującej o sukcesie** /ludzie przyswajają wiedzę, kiedy mają prawdziwy zapał do nauki, uczą się najszybciej wykorzystując wszystkie zmysły/
- **Znajdź 3 najlepsze książki** napisane przez praktyków, którzy odnieśli sukces w danej dziedzinie.
- **Dowiedz jak się efektywnie uczyć** /G. Dryden, J. Vos, Rewolucja w uczeniu, i inne/
- **Pobudzaj talent**
- **Kieruj się zdrowym rozsądkiem**

„Bieguny nauczyły mnie, że trzeba się cieszyć sukcesami każdego dnia
i myśleć o codzienności...”

/ Marek Kamiński/

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**

BIBLIOGRAFIA:

1. Bandura A., Teoria społecznego uczenia się, PWN warszawa 2007
2. Brzeziński M. Pracować i nie zwariować, Wydawnictwo tvn Warszawa 2008
3. (red.) Skarzyński M., Doradca kariery. Przewodnik poradnictwa kariery WSAP, Białystok 2005
4. Gardner H., Komhaber M., Warren W.; Inteligencja – wielorakie perspektywy, WSiP, Warszawa 2001
5. Informator dla maturzystów 2011, Perspektywy
6. Jarosiewicz H. Charakter, rozwój – zagrożenia, Instytut charakterologii „Nowe życie”, Wrocław 2001
7. Kahney L.. Być jak Steve Jobs, Znak, Kraków 2010
8. Keplinge A., Bierność społeczna, Enteia, Warszawa 2008
9. Klimowicz G., J. Kościanek-Kukacka, W. Kozłowski, WSiP, Warszawa 1994
10. D. Majewska-Opiełka, Droga do siebie. O miłości, wartościach naturalnych i nowej psychologii rozwoju duchowego, Wydawnictwo Medium, Warszawa 1994, s. 256
11. Mc Combs L. B., Pope e. J., Uczeń trudny, WSiP, Warszawa 1997
12. Perspektywy nr 5 (129), maj 2012
13. Paszkowska –Rogacz A. Doradztwo zawodowe, Difin SA, Warszawa 2009
14. Podgórska T., Zaczekiewicz-Kłaskała I., Kruk J., Kubiszyn A.; Moja kariera, CKP, Wrocław 2009
15. Słownik języka polskiego, PWN SA 2006
16. Sędek G., bezradność intelektualna w szkole, IP PAN, warszawa 1995
17. Uniwersum TOP 100, Universum Polska Sp. z o. o., Kraków 2011
18. Wyprawka maturzysty 2003/2004, metody edukacyjne poradnictwa zawodowego, Metoda edukacyjna, 1999

Nauki ścisłe priorytetem społeczeństwa opartego na wiedzy

Doradztwo zawodowe - Poradnik promujący nauki ścisłe

ZAŁĄCZNIK

Tabela 3. Podsumowanie wiedzy o ścieżkach edukacyjnych

<i>Szkoła /nazwa/</i>	
<i>Kierunek</i>	
<i>Forma kształcenia</i>	
<i>Zasady rekrutacji</i>	
<i>Przedmioty maturalne i poziom</i>	
<i>Dodatkowe wymagania</i>	
<i>Koszty nauki</i>	
<i>Formy pomocy na wybranej uczelni np. staże, praktyki, stypendia, itp.</i>	

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO**